

Algemeen	
Onderwerp	Organiseren veilige en voldoende opvang
Verspreiden	Nee beperkt
Contactpersoon	Tjolina Proost
Eenheid	Sturing
E-mail	t.proost@regiogv.nl
Kenmerk	19.0001056
Datum	4 februari 2019

Voorstel

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Instemmen met de inzet van een beveiliging in de nacht van maart tot en met oktober om zo te kunnen voldoen aan de wmo 2015 die gemeenten verplicht veiligheid in de opvang te garanderen.
Voorstel 2.	€101.000,- beschikbaar stellen aan de maatschappelijke opvang om dit te organiseren en deze kosten voor 2019 dekken uit de reserve Bescherming & Opvang.

Behandeling

Datum	Overleg	Doel	Conclusie
12-02-19	Klankbordgroep B&O	Adviseren	Akkoord met geadviseerde scenario en ook enkel dit scenario richting directeuren en bestuurders voorstellen. Daarbij verduidelijken dat wij gezamenlijk met andere gemeenten in gesprek zijn met de Staatsecretaris. Deze punten zijn verwerkt in een bijgaand nieuwe voorstel.
28-02-19	Directie-overleg	Vaststellen	Positief advies
21-03-19	Portefeuillehoudersoverleg	Vaststellen	
11-04-19	Dagelijks bestuur	Vaststellen	

Toelichting

Beknpte toelichting
Onze maatschappelijke opvang biedt niet voldoende capaciteit om te voldoen aan de wet. Daarnaast is er een steeds nijpender veiligheidsprobleem veroorzaakt door een cliëntpopulatie die steeds assertiever, complexer en instabieler is. Om beide problemen tegelijkertijd te tackelen is de inzet van beveiliging in de nacht nodig van maart tot en met oktober.

Bijlage(n)

Nummer	Omschrijving
Bijlage 1.	Voorstel organiseren veilige en voldoende opvang

Algemeen	
Onderwerp	Organiseren veilige en voldoende opvang
Verspreiden	Nee beperkt
Contactpersoon	Tjolina Proost
Eenheid	Sturing
E-mail	t.proost@regiogv.nl
Kenmerk	19.0001056
Datum	4 februari 2019

Voorstel

1. Instemmen met de inzet van een beveiliging in de nacht van maart tot en met oktober om zo te kunnen voldoen aan de wmo 2015 die gemeenten verplicht veiligheid in de opvang te garanderen.
2. €101.000,- beschikbaar stellen aan de maatschappelijke opvang om dit te organiseren en deze kosten voor 2019 dekken uit de reserve Bescherming & Opvang.

Kernboodschap

Onze maatschappelijke opvang biedt niet voldoende capaciteit om te voldoen aan de wet. Daarnaast is er een steeds nijpender veiligheidsprobleem veroorzaakt door een cliëntpopulatie die steeds assertiever, complexer en instabieler is. Om beide problemen tegelijkertijd te tackelen is de inzet van beveiliging in de nacht nodig van maart tot en met oktober.

Aanleiding

Er spelen momenteel twee ontwikkelingen rondom de opvang die vragen om een uitbreiding aan middelen. Enerzijds wordt niet voldaan aan de 'landelijke toegankelijkheid' conform de wmo 2015 en anderzijds kan de veiligheid van cliënten en medewerkers niet meer worden gegarandeerd.

Doel

Iedereen verantwoord opvangen die niet in zijn eigen onderdak kan voorzien en daarmee voldoen aan de wet.

Benodigde maatregel: inzet beveiliging 22.30-8.30 van maart tot en met oktober

Tijdens de wintermaanden (november tot en met februari) wordt in de nacht gewerkt met een beveiliging naast een hulpverlener. Zij vullen elkaar aan in het voorkomen en de-escaleren van crisissituaties. Deze maatregel zou ook kunnen doorgevoerd worden in de overige maanden om de veiligheid in en rondom de opvang te borgen. De extra nachtdienst maakt het tevens mogelijk om maximaal zeven veldbedden bij te plaatsen. Zo kunnen ook de mensen worden opgevangen die we niet kunnen overdragen naar een andere opvang en daarmee voldoen aan de wet.

Argumenten

Bieden van voldoende opvang

De "landelijke toegankelijkheid" van de maatschappelijke opvang is vastgelegd in artikel 1.2.1 van de Wmo 2015. Om de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang ook in de praktijk te waarborgen is in 2014 een convenant (ondertekend door alle centrumgemeenten) en een landelijke handreiking opgesteld. Deze handreiking bevat modelbeleidsregels voor (centrum)gemeenten om te bepalen in welke gemeente een dak- en thuisloze het beste maatschappelijke opvang kan krijgen. In de kern komt het op het volgende neer. Zoals bepaald in de Wmo 2015 kan een persoon die opvang nodig heeft aankloppen bij elke gemeente. Een cliënt mag de toegang tot opvang niet worden geweigerd op grond van gebrek aan binding met de gemeente of regio van aanmelding. De aanmeldgemeente dient eerste opvang te verzorgen, waarna een onderzoek wordt verricht naar de vraag in welke gemeente "een opvangtraject de meeste kans van slagen heeft". Indien dat een andere gemeente is dan de aanmeldgemeente, vindt overleg plaats tussen beide gemeenten over een warme overdracht naar de opvangplek van de andere gemeente.

Uit een [onderzoek](#) van het Trimbos naar de toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang in Nederland is naar voren gekomen dat onze gemeenten niet iedereen opvangen die niet in zijn eigen onderdak kan voorzien. Drie van de vijf mystery guests zouden geen opvang hebben gekregen.

Navraag bij onze opvang en raadpleging van de kwartaalrapportages levert het beeld op dat we als regio 98% (maart-oktober) tot 100% (november-februari) van de aangemelde mensen opvangen. Hierbij komt 98% van de mensen uit onze eigen regio. Hier wordt bij de toegang tot de opvang echter geen onderscheid in gemaakt. De toestroom fluctueert per dag en daar is geen peil op te trekken als het gaat om seizoenen, dagen van de week of andere mogelijk patronen. Als onze opvang vol zit, wordt daarom ingezet op een warme overdracht naar een andere opvang. Dit wordt echter steeds moeilijker gezien de chronische landelijke toename van daklozen en gebrek aan opvangcapaciteit. Medewerkers van de opvang moeten soms uren bellen voor een alternatieve plek. Niemand wordt echter weg gestuurd als het er niet naar uitziet dat iemand op eigen kracht voor een alternatief kan zorgen. In een aantal gevallen is dit afgelopen jaar toch gebeurd. Dit is gebeurd in de periode tussen maart en november aangezien in de winterperiode extra personele inzet mogelijk is en daarmee het bijplaatsen van extra veldbedden. Dan lukt het de opvang ook om iedereen op te vangen.

Bieden van veilige opvang

In de afgelopen jaren is de opvang in capaciteit verdubbeld en is de cliëntpopulatie assertiever, complexer en instabieler geworden. De opvang ziet een toename aan mensen met chronische, instabiele GGZ problematiek en blijken de jongeren die verblijven in de nieuwe jongerenopvang van een heftiger profiel dan gedacht. Dat leidt ertoe dat er momenteel meer onrust en ongeregelheden in de opvang plaats vinden, waarbij bijna dagelijks beveiliging nodig is. In het bijzonder 's avonds en in de nacht. Deze trend in populatieontwikkeling en inzet van beveiliging vindt in het hele land plaats. De ervaring hierbij is dat gecombineerde inzet van een hulpverlener en een beveiliging succesvoller is dan twee hulpverleners gezien het verschil in rol en expertise.

In de winterperiode (november tot en met februari) is de dekking voor beveiliging in onze opvang 24/7. In overige acht maanden alleen tussen 8.30-23.00. Tussen 23.00-8.30 moet één hulpverlener toezien op 70 instabiele cliënten (opvang 54 en 16 naastgelegen pand met recente, voormalige opvang cliënten), die elkaar in hun gedrag beïnvloeden. Dit begint onverantwoord te worden en ook de omwonenden uitten steeds meer zorgen.

Andere maatregelen zijn suboptimaal

Door de Regio zijn diverse oplossingen onderzocht. Zo is er gedacht aan een extra hulpverlener in plaats van een beveiliging. De landelijke ervaring is echter dat een hulpverlener en beveiliging elkaar beter aanvullen in rol en expertise en een beveiliging tevens een halve ton per jaar goedkoper is. Ook is er gekeken naar de flexibele inzet van beveiliging. Een oproepconstructie is daarbij niet mogelijk gezien de acutheid van problematiek en capaciteitsgebrek. Een wakende nachtdienst zou een optie zijn. Indien nodig kan deze dienst actief worden ingezet en daarmee ook de capaciteit van de opvang worden uitgebreid met maximaal zeven veldbedden. Naar schatting is de actieve inzet van de beveiliging tweederde van de nachten nodig. Alle nachten moet dan echter een broodnodige opvangplek worden vrijgehouden, zijn wakende nachtdiensten zeer lastig te vinden en is het maar €10.000,- per jaar goedkoper. Van de aanwezigheid van een extra toezichthoudend persoon gaat echter altijd een preventieve werking uit in het rustig en veilig houden van de opvang en omliggende buurt. De investering van €10.000,- per jaar is dus geen weg gegooid geld.

Niets doen is geen optie

Op dit moment niets doen, is geen optie, gezien de aanhoudende landelijke stijging van het aantal instabiele daklozen en harde wettelijke kaders, waar we als gemeenten aan moeten voldoen. De verwachting is dat het effect van de aankomende preventieve en huisvestingsmaatregelen de druk op de opvang zullen verlichten, maar de behoefte aan 24/7 beveiliging niet overbodig zullen maken. Om toch een slag om de arm te houden, wil de regio deze maatregel halverwege dit jaar evalueren op benodigde inzet naar benodigde capaciteit en veiligheid.

Kanttelingen

Momenteel zijn er geen structurele middelen beschikbaar om deze noodzakelijke maatregel te treffen. Daarom zal komend jaar onderzocht worden of deze maatregel structureel nodig is en zo ja, hoe en of dit past binnen de begroting van Bescherming & Opvang.

Daarbij is de Regio samen met haar collega gemeenten in gesprek met de Staatsecretaris om op landelijk niveau (financiële) maatregelen te treffen voor voldoende, veilige opvang.

Financiën

€101.000,- per jaar op basis van FWG 35, €45,- per uur, 8 maanden per jaar, 70 uur per week (22.30-8.30*7dagen)

€45,-*8 maanden*4 weken* 70 uur = €101.000,-

Gezien de nijpende situatie is het voorstel om deze middelen voor 2019 te dekken uit de reserve van het programma Bescherming & Opvang.

Uitvoering

Dit voorstel heeft geen effect op de uitvoeringsdiensten van de gemeenten.

Bijlage(n)

-